

14 december 2018
Auteur: Petra Klapwijk

Onderzoek: Thuis wonen met dementie

Samenvatting

Mensen met dementie wonen onverantwoord lang thuis

Een sigaret opsteken met de gaskraan open, beschimmeld brood eten en de voordeur open laten staan... Veel mensen met dementie wonen zelfstandig terwijl dit eigenlijk niet meer kan. Dit zeggen hun familieleden in een onderzoek van EenVandaag. De helft (48 procent) noemt de situatie onverantwoord.

Door nieuwe wetgeving moeten mensen langer thuis blijven wonen dan vroeger. De drempel om naar een verpleeghuis te gaan ligt hoger. Aan het onderzoek deden 1400 mensen mee die een partner, ouder, broer of zus met dementie hebben die nog zelfstandig thuis woont. De meerderheid (56 procent) maakt zich behoorlijk veel zorgen over gevaarlijke situaties binnenshuis. In het onderzoek noemen zij honderden voorbeelden.

Kaarsjes aan in een huis vol gas

Zo vergeten de dementerenden regelmatig het gas uit te zetten. Vaak gaat dat net goed, maar soms breekt er wel degelijk brand uit. Veel familieleden zien geen andere mogelijkheid dan de gaskraan af te sluiten. Een zoon vertelt: *'De klep van het gasfornuis was dicht, maar alle gaspitten stonden aan. Het hele huis rook naar gas en moeder zat te roken met kaarsjes aan op de tafel.'*

Familieleden waarschuwen voor gevaarlijke situaties

Een nacht in de gang met gebroken polsen

Veel deelnemers vertellen dat hun ouders met de ziekte van Alzheimer in huis vallen en zich ernstig bezeeren. Door hun ziekte weten ze dan niet goed hoe ze alarm moeten slaan. Dit kan leiden tot schrijnende situaties. *'Mijn moeder was gevallen in de gang en werd opgemerkt door de postbode. Zij had er al meer dan 24 uur gelegen vol bloed en twee gebroken polsen'*, zegt een ondervraagde.

Meer gevaarlijke situaties

Andere problemen die familieleden signaleren zijn bedorven voedsel eten, helemaal niet eten, medicijnen niet innemen en de deuren open laten staan. Ook laten hun dementerende partners of ouders gemakkelijk vreemden binnen en zijn ze gevoelig voor verkooptrucs. Buitenshuis gaat het om om verdwalen en onverantwoord rijgedrag in de auto.

Keinschalige woonvormen en menselijke aanpak

Familieleden zouden graag wat meer mogelijkheden zien voor dementerenden die nog thuis wonen terwijl dat eigenlijk niet meer kan. Bijvoorbeeld kleinschalige woonvormen, gespecialiseerd in dementie. Ook willen ze graag sneller terecht kunnen in een verzorgings- of verpleeghuis wanneer ze zelf inschatten dat zelfstanding wonen niet verantwoord meer is.

Vragenlijst en uitslagen

Wat weet je over dementie

Wat weet je over dementie?

Hieronder zie je een aantal uitspraken over dementie die waar of niet waar kunnen zijn.

Kruis bij elke uitspraak aan of die volgens jou waar of niet waar is:

'Dementie is meestal erfelijk.'

Waar: 36%

Niet waar: 38%

Weet niet: 27%

Het goede antwoord is: niet waar. Slechts een derde weet dit.

Veel mensen die een ouder hebben met dementie zijn bang (50%) dat ze het zelf ook krijgen omdat ze denken dat het erfelijk is. Zij hebben echter niet meer kans dan anderen om het te krijgen.

'Dementie is ongeneeslijk.'

Waar: 90%

Niet waar: 3%

Weet niet: 7%

Dat dementie niet te genezen is weten bijna alle deelnemers.

'Dementie komt alleen voor bij mensen boven de 65 jaar.'

Waar: 1%

Niet waar: 95%

Weet niet: 4%

Ook dit is bekend.

Niet erfelijk

'Dementie staat in de top drie van meest voorkomende doodsoorzaken in Nederland.'

Waar: 40%

Niet waar: 30%

Weet niet: 30%

Vier van de tien deelnemers weten dat dit waar is.

'Dementie is hetzelfde als de ziekte van Alzheimer.'

Waar: 21%

Niet waar: 64%

Weet niet: 15%

Dit is niet hetzelfde, Alzheimer is de meest bekende ziekte met dementie, maar er zijn er meer.

Stel dat er een test beschikbaar komt waarmee je al in een vroeg stadium kunt testen of je dementie hebt, zou je daar dan gebruik van willen maken?

Ja zeker: 27%

Ik zou dat serieus overwegen: 41%

Nee: 23%

Weet niet: 9%

Uitslagen van familieleden van dementerenden

Thuis wonen niet verantwoord

De volgende vragen over thuis wonen en dementie zijn beantwoord door 1388 naaste familieleden (partner, kind, broer, zus) van iemand met dementie die zelfstandig thuis woont, alleen of met een partner.

Vind je het wel of niet verantwoord dat je naaste met dementie zelfstandig woont in een eigen huis?

De helft vindt dit niet verantwoord.

Gevaar in huis

In hoeverre maak je je zorgen over onveilige situaties in het huis van je naaste met dementie?

Veel zorgen: 56%

Niet zo veel zorgen: 41%

Weet niet: 3%

'Ze eet veel koek en snoep, omdat ze niet meer weet dat ze het al had gekregen of genomen. Ze doet een deur op slot en laat de sleutel er in zodat de hulpverlening er niet in kan.'

'Mijn moeder kookt rustig in een plastic kom op het gasfornuis.'

Familieleden vertellen

'Vader kreeg brand omdat hij een waxinelichtje zonder houder op de stortbak plaatste...'

'Moeder heeft een alarmknop. Toch vergeet ze die in noodsituaties omdat er dan te veel op haar afkomt. Ze is al een paar keer gevallen.'

'Mijn schoonmoeder is 's avonds in de keuken gevallen. Ze kon niet meer overeind komen. Ze werd pas de volgende dag door de burens ontdekt.'

Gevaar buiten

In hoeverre maak je je zorgen om onveilige situaties buitenshuis?

Veel zorgen: 53%

Niet zo veel zorgen: 44%

Weet niet: 3%

'Ze raakt steeds de weg kwijt en doet 4x per dag de zelfde boodschappen.'

'Het is onverantwoord dat hij nog auto rijdt. Toen hij plotseling van rijbaan wisselde kregen we net geen aanrijding omdat de andere automobilist uitweek.'

Dementie-vriendelijk

Volgens de familieleden is het vooral belangrijk dat de samenleving wat dementie-vriendelijker wordt. Een beetje meer begrip, een beetje meer persoonlijke aandacht, mensen met deze ernstige ziekte niet aan hun lot overlaten. Om dit makkelijker te maken stellen diverse ondervraagden voor om ze iets op hun kleding te laten dragen, waardoor ze voor anderen herkenbaar zijn als dementerend.

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek, gehouden van 18 tot en met 21 september 2018, deden 19.210 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. De vragen over thuis wonen en dementie zijn beantwoord door 1388 naaste familieleden (partner, kind, broer, zus) van iemand met dementie die zelfstandig thuis woont, alleen of met een partner.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Petra Klapwijk, petra.klapwijk@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 50 tot 60 procent van de panelleden.

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

